

NOTAT

OPPDAG Konsesjonssøknad med biologisk mangfold rapport for Hennaelva kraftverk	OPPDAGSLEDER Åshild Rian Opland	DATO 26.03.2014
OPPDAGSNUMMER 575831	OPPRETTET AV Solveig Angell-Petersen	

Kommentarer til klage fra Naturvernforbundet i Møre og Romsdal på konsesjonsvedtak for Hennaelva kraftverk

NVE har gitt Hennaelva kraftverk konsesjon (vedtak av 24.02.2014). Naturvernforbundet i Møre og Romsdal har sendt inn klage på vedtaket i brev av 17.03.2014 til Olje og energidepartementet. Klagen er begrunnet i mangelfull kunnskapsgrunnlag for biologisk mangfold. Sweco Norge AS har utført biologisk mangfoldutredningen for kraftverket, og kommenterer i dette notatet de anmerkninger Naturvernforbundet har som angår våre vurderinger.

Kapittelinnstillingen følger inndelingen i klagebrevet fra Naturvernforbundet.

1 Dokumentasjon av biologisk mangfold

Naturvernforbundet mener at kunnskapsgrunnlaget i området (da i hovedsak i bekkekløften slik vi tolker klagen) er for dårlig. De ønsker mer kunnskap om epifyttfloraen der den er på sitt rikeste, samt undersøkelse av læger som ligger nær eller er i kontakt med elva.

Sweco samlet på sin befarings i området inn mose og lav som senere ble artsbestemt fra levende trær, fuktpåvirket berg og liggende død ved, tre ulike steder i bekkekløfta (rundt kote 50 og 70, samt i øvre del av kløfta, ca. kote 120). Rådgivende biologer har også registrert kryptogamer på levende og død ved, samt bergvegger og stein i og nær elva ved kote 40-60, 80 og 90 (Linn Eilertsen, pers. medd.). I tillegg har Naturvernforbundet befart området to ganger, og i den forbindelse registrert en del arter.

Beskrivelsene basert på befaringsene av området viser at bekkekløft-lokaliteten har kontinuitetsverdier, tilstedeværelse av død ved, fuktig miljø, og stedvis rik og fugtighetskreven flora (bl.a. innslag av lobarionsamfunn). På bakgrunn av dette og de artsfunn som er gjort vurderer vi at det er et potensial for rødlistede fuktighetskreven kryptogamarer i kløfta.

Naturmangfoldlovens § 8 krever at "Offentlige beslutninger som berører naturmangfoldet skal så langt det er rimelig bygge på vitenskapelig kunnskap om arters bestandssituasjon, naturtypers utbredelse og økologiske tilstand, samt effekten av påvirkninger. Kravet til kunnskapsgrunnlaget skal stå i et rimelig forhold til sakens karakter og risiko for skade på naturmangfoldet." Sweco vurderer, med bakgrunn i de befarings og funn som er gjort i området, samt vurdering av potensial for rødlistede arter, at kunnskapsgrunnlaget er godt nok

for å vurdere konsesjonsspørsmålet for Hennaelva kraftverk. Et slikt omfang av undersøkelser er grundigere enn det som er vanlig i slike saker.

2 Vurdering av naturtypelokalitet

Vi legger til grunn Naturvernforbundets beskrivelse av bekkekløften etter at de har foretatt ny befarings av området 26.02.2014. Vi er på bakgrunn av funnene og beskrivelsen til Naturvernforbundet enig i at bekkekløfta har et større kontinuitetspreg og er mer fuktpåvirket enn det vi har beskrevet tidligere. Dette medfører at kløfta trolig har noe høyere verdi enn det vi tidligere har konkludert med. Beskrivelsen gir slik vi ser det ikke grunnlag for å gi høyere verdi enn B etter kriteriene for verdisetting i DN-håndbok 13. B-verdi på bekkekløften (og tilstøtende naturtype viktig bekkekløft) er for øvrig det samme som NVE har lagt til grunn for sin behandling av konsesjonssøknaden.

3 Sammenligning med andre vassdrag i kommunen/regionen

Her følger en mer grundig sammenligning med andre vassdrag i Halså og de nærmeste kommunene (Aure, Tingvoll, Hemne og Surnadal) når det gjelder de to berørte naturtypene av B-verdi.

Det er i disse kommunene registrert 3 bekkekløft-lokaliteter med A-verdi, 10 med B-verdi og 8 med C-verdi, i tillegg til B-verdi-lokaliteten i Hennaelva (kilde: Naturbase). Se tabell under for nærmere beskrivelse av lokalitetene. Av tabellen går det fram at 3 av lokalitetene er utbygd, to av dem er innstilt til utbygging fra NVE, og en av dem har planer om utbygging (kilde: NVE-atlas). Vi gjør oppmerksom på at verdien ikke nødvendigvis er borte selv om vannføringen er redusert, men at redusert vannføring kan føre til redusert fuktighet og en dreining i artssammensetning mot mer tørketolerante arter. I hvilken grad det skjer er lite kjent og vil avhenge av flere faktorer (trolig spesielt graden av fossesprut fra elva). De største bekkekløftene av høyest verdi er trolig i hovedsak registrert i området, mens det forventes et mørketall på C-lokaliteter. Det kan også være enkelte B-lokaliteter som ikke er registrert ennå.

Bekkekløft	Verdi	Kommune	Utbygd/ Kons.søkt?	Verdier
Todalssetra: Todalselva	B	Aure	Nei	Smal, ikke særlig dyp bekkekløft. Noen almer (NT), kystdoggnål (NT), bleikdokknål (NT), lungeneversamfunn. Kontinuitet.
Storhaugen nord	C	Tingvoll	Nei	
Herredsdalselva – nedre kløft	B	Tingvoll	Ja, Herres- dalselva kraftverk. Innstilt fra NVE til F.komm.	Lite grov ved/død ved, litt lungeneversamf., svak B-verdi. En av de mest utvikla kløftene i kommunen.
Herredsdalselva -	C	Tingvoll	Ja, Herres- dalselva kraftverk.	Liten, arsfattig og lite utvikla.

2 (5)

NOTAT
26.03.201

Bekkekløft	Verdi	Kommune	Utbygd/ Kons.søkt?	Verdier
midtre kløft			Innstillt fra NVE til F.komm.	
Kamsvågdaalen	C	Tingvoll	Nei	Verdi burde kanskje vært høyere. Liten og lite utvikla, men en del kravfulle arter.
Åskaret nedafor Holmeidvatnet	C	Tingvoll	Nei	Liten, uten funn av spesielle arter
Bekkaelva	C	Tingvoll	Nei	Liten, dårlig utviklet.
Innerstølsetra	C	Tingvoll	Nei	Liten, dårlig utviklet.
Skarselva øvre	B	Tingvoll	Ja, utbygd.	Middels stor og typisk kløft. Verdi redusert som følge av redusert vannføring.
Engellia vest	B	Surnadal	Nei	Svakt utvikla lungeneversamf., variert, dronningmose
Ranesbekken – nedre del	B	Surnadal	Nei	Alm (NT), langnål (NT), vedalgekølle (NT), middels utvikla lungeneversamf. Fuktig.
Røsåa	A	Surnadal	Nei	Liten ravine, krevende og rødlistede arter; alm (NT), fakkeltvebladmoser (VU), vedalgekølle (NT), noe utviklet lungeneversamf.
Bjøråa fossefall	B	Surnadal	Ja, Bjøråa småkraftverk søknad.	Velutviklet fosserøymiljø dominert av moser, sparsomt med gammelgranlavsamf., rotnål (NT), lungeneversamfunn,
Vindøla: Gammelsæterdalen	B	Surnadal	Nei	Myske, junkerbregne, godt utvikla lungeneversamf., langnål (NT), vedalgekølle (NT). Fuktig og frodig, potensial for flere krevende/rødlistede arter.
Folldalen: Skjorålia aust	B	Surnadal	Ja, regulert.	Frodig. Alm (NT), myske, junkerbregne, m.m., middels godt utvikla lungeneversamf.
Grytå ved Dønnøyn	B	Surnadal	Nei	Middels stor og middels utvikla, frodig. Alm (NT), junkerbregne, springfrø, almelav (NT), blådoggnål (VU),

Bekkekløft	Verdi	Kommune	Utbygd/ Kons.søkt?	Verdier
				kvithodenål (NT), narrepiggsopp (NT). Potensial for ytterligere artsfunn.
Bøverdalen øverst	A	Surnadal	Ja, regulert.	Stor og intakt. Frodig skog (bl.a. reinrose, skogsvinerot, myske), alm (NT), honningvokssopp (NT), noe lungeneversamfunn. Potensial for kravfulle arter.
Øygard sør	B	Surnadal	Nei	Åpen og lite artsrik, men alm (NT) og gubbeskjegg (NT). Under tvil satt til B-verdi.
Fjellbekken	A	Hemne	Nei (søknad avslått)	Stor, variert, urørt. Gråor-almeskog (LR), alm (NT), almelav (NT). Potensial for rødlista knappenålslav. Rik flora.
Djupedalsbekken	C	Hemne	Nei	Må undersøkes nærmere.
Kvernavikbekken- Oternes	C	Hemne	Nei	Må undersøkes nærmere.

Når det gjelder viktige bekkedrag er det kun en annen registrering i Halså kommune (A-verdi). I nabokommunene varierer antallet registreringer svært mye fra kommune til kommune (Aure: 4, Hemne: 19, Tingvoll: 2 og Surnadal: 1). Dette avspeiler trolig ikke virkeligheten, men er heller et resultat av ulike registreringsmetodikk for naturtypen og/eller ulike vekt på kartlegging av naturtypen. Det finnes trolig flere lokaltier med omtrent tilsvarende kvaliteter og verdi som den i Hennaelva.

4 Naturvernforbundets kommentarer til vurderinger gjort av Sweco

Vi registrerer at naturvernforbundet trekker konklusjoner ut fra våre beskrivelser som ikke har vært vår hensikt, og beklager at våre beskrivelser har vært vage og ført til feiltolkning. Vi beskrev i notat av 13.09.13 at det trolig er få ravinedal-lokaliteter av stor verdi i regionen og sannsynligvis relativt få av middels verdi. Av dette følger at en evt. ravinedal-lokalitet i Hennaelva vil være sjelden i regionen, og en påvirkning av denne vil dermed så klart være vesentlig. For øvrig anser vi det ikke som relevant å utdype temaet, da NVE etter befaring legger til grunn at det er snakk om naturtypen bekkekløft, ikke ravinedal, langs Hennaelva.

Når det gjelder at jordekanten, ikke elva, ble fulgt på befaring i nedre del av bekkekløft viser vi igjen til at det dessverre ikke lar seg gjøre å undersøke alle områder som blir berørt med den tid som er til rådighet på en slik befaring. Dette vil også avhenge av hvor fremkommelig områder er. Vurderinger må gjøres på bakgrunn av dette. Det at enkeltarter, som alm, er oversett kan dessverre også skje.

4 (5)

NOTAT
26.03.201

5 Nye funn og observasjoner gjort av Naturvernforbundet 26.02.2014

Vi viser til avsnittene 1 og 2 over, der de nye funnene som er gjort er tatt inn i vurderingene.

6 Kraftstasjonsplasseringen

Ingen kommentarer utover de vurderinger NVE har gjort rundt lokalisering av kraftstasjonen i KSK-notatet (bakgrunnen for deres vedtak).

7 Kilder

Rapporter

Direktoratet for Naturforvaltning 2007. Kartlegging av naturtyper – verdisetting av biologisk mangfold. DN Håndbok 13 2. utgave 2006 (oppdatert 2007).

Eilertsen, L., Eilertsen, M., Spikkesland, O.K. og Hellen, B.A. 2012. E39 Valsøya-Klettelva, Halså kommune, Møre og Romsdal. Konsekvensutgreiing for naturmiljø. Rådgivende Biologer Rapport nr. 1503.

Folden, Ø. 2014. Klage – Hennaelva kraftverk i Halså kommune. Naturvernforbundet i Møre og Romsdal. Brev til Olje og energidepartementet v/NVE. Tingvoll, 17. mars 2014.

Databaser

Naturbase. <http://geocortex.dirnat.no/silverlightviewer/?Viewer=Naturbase>

NVE Atlas. <http://atlas.nve.no/ge/Viewer.aspx?Site=NVEAtlas>

Vassdragsatlas. <http://geocortex.dirnat.no/silverlightviewer/?Viewer=Vassdragsatlas>

E-post

Linn Eilertsen, Rådgivende Biologer. Kontaktet om nærmere info om deres befaring av området.